

Startside>Anlæggelse af retssag>Hvor og hvordan>Hvilket lands love gælder?

Hvilket lands love gælder?

Rumænien

1 Retskilder

1.1 National ret

De nationale kilder til international privatret i Rumænien er: forfatningen, afsnit VII i den civile lovbog og den civile retsplejelov, forskellige særlige love, der vedrører den internationale privatret om udenlandske statsborgere, virksomheder, virksomhedsregistret og statsborgerskab.

1.2 Internationale aftaler

Konventionerne under Haagerkonferencen om International Privatret, ophævelse af kravet om legalisering af dokumenter, forkyndelse af dokumenter, bevisoptagelse, fremme af adgangen til klage og domstolsprøvelse, civile retlige aspekter af internationale barne bortførelser, beskyttelse af børn, adoption, værneting og underholdspligt.

Europarådets konventioner om handelsvoldgift, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende forældremyndighed, oplysninger om fremmed ret, adoption, retsstilling for børn født uden for ægteskab og statsborgerskab.

FN-konventioner om kvinders og børns rettigheder, inddrivelse af børnebidrag i udlandet, voldgift, immunitet, transport, intellektuel ejendomsret, ansvar uden for kontraktforhold, civilretligt ansvar for forureningsskader, bording, forældelsesfrister og købekontrakter.

1.3 Vigtigste bilaterale aftaler

Rumænien har indgået traktater om gensidig retshjælp i civile sager med Albanien, Algeriet, Østrig, Belgien, Bulgarien, Kina, Tjekkiet, Cuba, Egypten, Frankrig, Grækenland, Ungarn, Italien, Makedonien, Marokko, Moldova, Mongoliet, Polen, Rusland, Serbien, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Sydkorea, Syrien, Tunesien, Tyrkiet, Ukraine og det Forenede Kongerige.

2 Anvendelse af lovsregler

Anvendelse af fremmed ret på et retsforhold med et internationalt element kan påberåbes både af en domstol af egen drift og af den berørte part.

En domstol kan på baggrund af sin aktive rolle af egen drift rejse spørgsmålet om anvendelsen af fremmed ret og få parterne til at drøfte det, når der i de rumænske lovsregler henvises hertil. Desuden kan enhver berørt part ifølge tilgængelighedsprincippet påberåbe sig fremmed ret ved en domstol.

2.1 Myndighedernes anvendelse af lovsregler

Fremmed ret omfatter materielle retsbestemmelser (herunder lovsregler), medmindre parterne har valgt den gældende fremmede ret, tilfælde, hvor fremmed ret finder anvendelse på retshandlernes form og kontraktlige forpligtelser, samt andre særlige tilfælde, der er fastsat i internationale konventioner, som Rumænien har undertegnet, i EU-retten eller ved lov.

Når der i fremmed ret henvises tilbage til rumænsk lovgivning eller en anden stats lovgivning, finder rumænsk lov anvendelse, medmindre andet er udtrykkeligt fastsat.

Se artikel 2559 og 2560 i den civile lovbog.

2.2 Renvoi (tilbagevisning og viderehenvisning)

Fremmed ret omfatter materielle retsbestemmelser (herunder lovsregler), medmindre parterne har valgt den gældende fremmede ret, tilfælde, hvor fremmed ret finder anvendelse på retshandlernes form og kontraktlige forpligtelser, samt andre særlige tilfælde, der er fastsat i internationale konventioner, som Rumænien har undertegnet, i EU-retten eller ved lov.

Når der i fremmed ret henvises tilbage til rumænsk lovgivning eller en anden stats lovgivning, finder rumænsk lov anvendelse, medmindre andet er udtrykkeligt fastsat.

Se artikel 2559 og 2560 i den civile lovbog.

2.3 Ændret tilknytning

Tilfælde, hvor gammel lovgivning altid gælder, selv om ændringer i tilknytningsfaktoren omfatter: lovgivningen for det sidste statsborgerskab (afgørelse om formodet død, fravær eller forsvinden), lovgivning, som på et barns fødselsdato regulerer virkningerne af barnets forældres ægteskab (slægtskab for barnet inden for ægteskab), den nationale lovgivning, der gælder for barnet fra dets fødselsdato (slægtskab for barnet uden for ægteskab).

Tilfælde, hvor gammel lovgivning har forrang for ny lovgivning, selv om ændringer i tilknytningsfaktoren omfatter: lovgivningen i den stat, hvor aktiverne blev afsendt (aktiver, der skal afsendes), lovgivningen på det sted, hvor den part, der skal levere den for den indgåede aftale karakteristiske ydelse, har sin bopæl /sit hjemsted (fastsættelse af de tætteste forbindelser ifølge en kontrakt).

Tilfælde, hvor enten ny eller gammel lovgivning kan finde anvendelse, hvis ændringerne i tilknytningsfaktoren omfatter: lovgivningen på det sted, hvor løsøret befinder sig på tidspunktet for forekomsten af det retlige forhold, som udløste eller annullerede retten (stiftelse, overdragelse eller ophævelse af tinglige rettigheder), gældende lovgivning på det tidspunkt og det sted, hvor de forskellige former for bekendtgørelse foretages (løsøre, der tidligere er flyttet eller senere flyttes til en anden stat), lovgivningen i den stat, hvor formuegoderne er placeret ved starten af besiddelsesperioden, eller hvor de blev flyttet hen (modstridende ejendomsbesiddelse).

Tilfælde, hvor den gunstigste lovgivning gælder, når ændringer i tilknytningsfaktoren omfatter: ændret nationalitet i forbindelse med opnåelse af myndighedsalderen, ved barnets slægtskab uden for ægteskab (når barnet har dobbelt statsborgerskab ved fødslen).

2.4 Undtagelser fra anvendelsen af lovsreglerne

Fremmed ret gælder ikke, hvis den strider mod gældende retsprincipper efter international privatret i Rumænien (f.eks. hvis den fører til et resultat, som er uforeneligt med de grundlæggende principper for rumænsk lovgivning eller EU-ret og med grundlæggende menneskerettigheder), eller hvis den pågældende fremmede ret skal fuldbyrdes, fordi der er sket brud på rumænsk lov. Hvis der ikke anvendes fremmed ret, finder rumænsk lovgivning anvendelse.

Undtagelsesvist må fuldbyrdelsen af en lov fastlagt ifølge nationale regler om international privatret ikke anvendes, når retsforholdet har en meget fjern tilknytning til den pågældende lovgivning. I så fald finder den lovgivning, der har den tætteste tilknytning til retsforholdet, anvendelse.

De obligatoriske bestemmelser ifølge rumænsk ret om regulering af et retsforhold med et internationalt element har forrang. Obligatoriske bestemmelser ifølge en anden stats lovgivning kan også anvendes direkte til at regulere et retsforhold med et internationalt element, hvis retsforholdet har tætte forbindelser til den pågældende stats lovgivning, og parternes legitime interesser kræver det.

Se artikel 2564 og 2566 i den civile lovbog.

2.5 Vurdering af den relevante fremmede lov

Indholdet af fremmed ret fastsættes af domstolen i form af attester fra de statslige organer, som foreskrev dem, ved hjælp af en sagkyndig erklæring eller på anden passende måde. En part, der påberåber sig fremmed ret, kan blive pålagt at bevise dens indhold.

Se artikel 2562 i den civile lovbog, artikel 30 i lov nr. 189/2003 om international gensidig retshjælp i civile sager, den europæiske konvention om oplysninger om fremmed ret, London 1968, og de bilaterale aftaler, der er indgået med de stater, der er nævnt i punkt 1.3.

3 Lovvalgsregler

3.1 Kontraktlige forpligtelser og retsakter

Indholdet af en retshandel fastlægges på grundlag af den lovgivning, som parterne eller ophavsmanden har valgt. Parterne kan vælge, hvilken lovgivning der skal finde anvendelse på hele eller kun en del af retshandlen.

Hvis der ikke foretages et valg, gælder lovgivningen i den stat, som det juridiske dokument har tættest tilknytning til (den stat, hvor den part, der skal levere den karakteristiske ydelse, eller ophavsmanden har sit sædvanlige opholdssted eller hjemsted på datoen for indgåelsen af retshandlen), og, hvis denne lovgivning ikke kan identificeres, lovgivningen på det sted, hvor retshandlen blev indgået.

De formelle krav til en retshandel bestemmes af den lovgivning, der regulerer indholdet heraf. Retshandlen anses for gyldig, hvis den opfylder de betingelser, der er fastsat i en af følgende lovgivninger: lovgivningen på det sted, hvor den blev udarbejdet, lovgivningen om statsborgerskab eller lovgivningen om det sædvanlige opholdssted for den person, som indgik retshandlen, eller gældende lovgivning ifølge den internationale privatret for den myndighed, der behandler retshandlens gyldighed.

Den lovgivning, der finder anvendelse på kontraktlige forpligtelser, er fastsat efter reglerne i EU-retten, og i sager, der ikke falder ind under deres anvendelsesområde, nationale bestemmelser om den lovgivning, der finder anvendelse på den pågældende retshandel, medmindre andet er fastsat i internationale konventioner eller i særlige bestemmelser.

Se artikel 2640-2646 i den civile lovbog.

3.2 Erstatning uden for kontraktforhold

Den lovgivning, der finder anvendelse på forpligtelser uden for kontraktforhold, fastsættes efter reglerne i EU-retten, og i sager, der ikke falder ind under deres anvendelsesområde, den lovgivning, der regulerer indholdet af det tidligere retsforhold mellem parterne, medmindre andet er fastsat i internationale konventioner eller særlige bestemmelser.

Krav om retsmidler på grundlag af en krænkelse af privatlivets fred og individets rettigheder reguleres, efter skadelidtes valg, af lovgivningen i den stat, hvor skadelidte har sit sædvanlige opholdssted, hvor skaden er opstået, eller hvor skadevolder har sit sædvanlige opholdssted eller hjemsted.

Retten til at tage til genmæle mod krænkelse af individet er undergivet lovgivningen i den stat, hvor offentliggørelsen skete, eller programmet blev udsendt.

Se artikel 2641 og 2642 i den civile lovbog.

3.3 Personalstatut, aspekter vedrørende civil status (navn, bopæl, funktion)

En fysisk persons navn reguleres af dennes nationale lovgivning. Det vælges, om fastsættelse af barnets navn ved fødslen skal reguleres af lovgivningen i den stat, hvor begge forældre og barnet er statsborgere, eller lovgivningen i den stat, hvor barnet er født og har boet siden fødslen.

Personens opholdssted er underlagt national lovgivning.

Fysiske personers civilstand og retsevne er underlagt deres nationale lovgivning. Særlige former for manglende retsevne i forbindelse med et bestemt retsforhold er omfattet af den lovgivning, der finder anvendelse på det pågældende retsforhold. Indtræden og ophør af status som fysisk person bestemmes af den fysiske persons nationale lovgivning.

Pleje til en fysisk person med fuld rets- og handleevne er undergivet lovgivningen i den stat, hvor vedkommende har sit sædvanlige opholdssted på datoen for oprettelse af værgemål eller på den dato, hvor der træffes anden beskyttelsesforanstaltning.

Se artikel 2570, 2572-2576 og 2578-2579 i den civile lovbog.

3.4 Fastlæggelse af forældre-barn-forhold, herunder adoption

3.4.1 Fastlæggelse af forældre-barn-forhold

Slægtskabet for et barn født i ægteskab fastslås efter den lovgivning, som på fødselstidspunktet regulerer de generelle virkninger af barnets forældres ægteskab. Hvis forældrenes ægteskab ophørte eller blev opløst før barnets fødsel, gælder den lovgivning, som på tidspunktet for ophøret eller opløsningen regulerede dets virkninger. Dette gælder også nægtelse af faderskab til et barn født i ægteskab samt barnets erhvervelse af et navn.

Slægtskab for et barn født uden for ægteskab bestemmes ifølge barnets nationale lovgivning siden fødselsdatoen, der gælder for anerkendelsen af slægtskab og virkningerne heraf og for anfægtelse af anerkendelsen af slægtskabet. Hvis barnet har mere end én nationalitet ud over rumænsk, gælder den lovgivning om statsborgerskab, som er mest gunstig for barnet.

Se artikel 2603-2606 i den civile lovbog.

3.4.2 Adoption

De materielle betingelser, der kræves opfyldt for at gennemføre en adoption, er fastsat i den nationale lovgivning, som gælder for adoptanten, og for det barn, der skal adopteres. Disse skal også opfylde betingelser, der er obligatoriske under begge ordninger som fastsat af hver af de to nationale lovgivninger. De materielle betingelser, som skal opfyldes af ægtefæller, der adopterer i fællesskab, eller i tilfælde, hvor den ene ægtefælle adopterer den andens barn, er fastlagt i den lovgivning, som regulerer de generelle retsvirkninger af ægteskabet.

Virkningerne af adoption, relationerne mellem adoptanten og den adopterede og opløsningen af adoptionen er omfattet af adoptantens nationale lovgivning, og hvis begge ægtefæller er adoptanter, af den lov, der finder anvendelse på de generelle retsvirkninger af ægteskabet.

Adoptionens form er undergivet lovgivningen i den stat, på hvis område adoptionen gennemføres.

Se artikel 2607-2610 i den civile lovbog.

3.5 Ægteskab, ugifte/samlevende, partnerskaber, skilsmisse, separation og underholdspligt

3.5.1 Ægteskab

De materielle krav til indgåelse af ægteskab fastlægges af hver af de fremtidige ægtefællers nationale lovgivning på tidspunktet for ægteskabets indgåelse.

Formen for ægteskabets indgåelse er undergivet lovgivningen i den stat, hvor det indgås.

Den lovgivning, der finder anvendelse på de juridiske krav til ægteskabets indgåelse, gælder også for ægteskabets ugyldighed og for retsvirkningerne af en sådan ugyldighed.

De generelle virkninger af ægteskabet er omfattet af lovgivningen om ægtefællernes fælles sædvanlige opholdssted og i mangel heraf lovgivningen om samme statsborgerskab for ægtefællerne. Hvis de ikke har samme statsborgerskab, finder lovgivningen i den stat, hvor ægteskabet blev indgået, anvendelse.

Se artikel 2585-2589 i den civile lovbog.

3.5.2 Ugifte/samlevende og partnerskaber

3.5.3 Skilsmisse og separation

Rumænien anvender Rom III-forordningen.

Efter national lovgivning kan ægtefællerne efter fælles overenskomst vælge en af følgende lovgivninger, der skal gælde for skilsmissen: lovgivningen i den stat, hvor ægtefællerne havde deres fælles sædvanlige opholdssted på den dato, hvor aftalen om lovvalg blev indgået, lovgivningen i den stat, hvor ægtefællerne havde deres sidste fælles sædvanlige opholdssted, hvis mindst én af dem stadig boede der på det tidspunkt, hvor aftalen om lovvalg blev indgået, lovgivningen i den stat, hvor begge ægtefæller er statsborgere, lovgivningen i den stat, hvor ægtefællerne har boet i mindst tre år, eller rumænsk lovgivning.

Aftalen om lovvalg, der skal gælde for skilsmissen, kan senest indgås eller ændres på datoen for henvisning til den myndighed, der er ansvarlig for at træffe afgørelse i skilsmisssagen. Dog kan retten senest tage ægtefællernes aftale til efterretning ved det første retsmøde, hvortil parterne er blevet behørigt indkaldt.

Hvis ægtefællerne ikke foretager et lovvalg, er den lovgivning, der finder anvendelse på skilsmissen: lovgivningen i den stat, hvor ægtefællerne havde deres fælles sædvanlige opholdssted på datoen for indgivelse af skilsmissebegæringen, i mangel af et fælles sædvanligt opholdssted lovgivningen i den stat, hvor de havde deres sidste fælles sædvanlige opholdssted, hvis mindst én ægtefælle har sit sædvanlige opholdssted på den pågældende stats område på datoen for indgivelse af skilsmissebegæringen; hvis dette ikke er muligt, er det lovgivningen i den stat, hvor begge ægtefæller er statsborgere på tidspunktet for indgivelse af skilsmissebegæringen, og hvis ægtefællerne ikke har samme statsborgerskab, lovgivningen i den stat, hvor ægtefællerne sidst havde samme statsborgerskab, hvis mindst én af dem stadig har det pågældende statsborgerskab på datoen for indgivelse af skilsmissebegæringen, og rumænsk lovgivning i alle andre tilfælde.

Skilsmisselovgivningen gælder også for separation.

Se artikel 2597-2602 i den civile lovbog.

3.5.4 Underholdspligt

Lovgivningen om underholdspligt bestemmes efter reglerne i EU-retten (artikel 2612 den civile lovbog).

3.6 Formueforholdet mellem ægtefæller

Den lovgivning, der finder anvendelse på formueforholdet mellem ægtefæller, er den lovgivning, som ægtefællerne vælger (den ene ægtefælles sædvanlige opholdssted på tidspunktet for valget, lovgivningen om statsborgerskab for begge ægtefæller på datoen for valget eller lovgivningen for det første fælles sædvanlige opholdssted efter indgåelsen af ægteskabet). Den regulerer offentliggørelse, spørgsmålet om håndhævelse over for tredjemand og, alternativt med lovgivningen på stedet for indgåelse, de nødvendige formaliteter for indgåelsen af en ægtepagt.

Aftalen om lovvalg for formueforholdet mellem ægtefællerne kan indgås enten før, ved eller efter indgåelsen af ægteskabet.

De formelle betingelser er fastsat enten ved den lovgivning, der er valgt til at gælde for formueforholdet mellem ægtefæller, eller den gældende lovgivning på det sted, hvor aftalen blev indgået. Har ægtefællerne ikke valgt en lovgivning til at gælde for deres formueforhold, er det omfattet af den lovgivning, der finder anvendelse på de generelle retsvirkninger af ægteskabet.

Se artikel 2590-2596 i den civile lovbog.

3.7 Arv i henhold til lov eller testamente

Rumænien anvender forordning (EU) nr. 650/2012.

Efter national ret gælder arvelovgivningen i den stat, hvor afdøde havde sit sædvanlige opholdssted på dødstidspunktet.

En fysisk person kan vælge, at lovgivningen i den stat, hvori den pågældende er statsborger, skal gælde for arven. Foretages der lovvalg, gælder denne lovgivning for eksistensen og gyldigheden af samtykket ved erklæringen om lovvalg.

Udarbejdelse, ændring eller tilbagekaldelse af testamentet anses for at være gyldig, hvis det opfylder de formelle krav, der gælder på det tidspunkt, hvor testamentet blev udarbejdet, ændret eller tilbagekaldt, eller ved testators død ifølge testators nationale lovgivning, lovgivningen for det sædvanlige opholdssted, lovgivningen på det sted, hvor dokumentet blev udarbejdet, ændret eller tilbagekaldt, lovgivningen på det sted, hvor den faste ejendom er beliggende, eller lovgivningen for den ret eller det organ, der gennemfører proceduren for overdragelse af arven.

Hvis der ifølge arvelovgivningen ikke er arvinger, tilfalder aktiver anbragt/beliggende i Rumænien den rumænske stat efter rumænsk lov om tildeling af arveløse aktiver.

Se artikel 2633-2636 i den civile lovbog.

3.8 Ejendomsret

Lovgivningen på det sted, hvor aktiverne er anbragt/beliggende (lex rei sitae), regulerer forhold som besiddelse, ejendomsret og andre tinglige rettigheder til aktiver, herunder sikkerhedsstilling (ved påbegyndelsen af ejendomsretsperioden), modstridende ejendomsbesiddelse (hvor de retlige forhold, der udløste, ændrede eller ophævede den pågældende ret, forekom), oprettelse, overdragelse eller ophævelse af tinglige rettigheder til et aktiv, der skiftede placering (ved indgåelse af løsøre pantebrev), gyldighedsbetingelser, bekendtgørelse og virkninger af løsøre pant, former for bekendtgørelse og retsstiftelse vedrørende fast ejendom, og (på tidspunktet for tyveri/udførelse eller på tidspunktet, hvor der gøres krav gældende) krav vedrørende stjålne eller ulovligt udførte aktiver.

Aktiver i transit er omfattet af lovgivningen i den stat, hvorfra de er afsendt.

Oprettelse, overdragelse eller ophævelse af tinglige rettigheder til et transportmiddel er omfattet af lovgivningen i et fartøjs flagstat eller lovgivningen i den stat, hvor et luftfartøj er registreret, eller den lovgivning, der finder anvendelse på den organisatoriske status for transportselskabet vedrørende jernbane- og vejkeretøjer, der indgår i arven.

Udstedelse af aktier eller obligationer lydende på navn eller på ihænde have er omfattet af lovgivningen om den udstedende juridiske persons organisatoriske status.

Oprettelse, indhold og udløb af ophavsretten til en intellektuel frembringelse er omfattet af lovgivningen i den stat, hvor værket for første gang blev offentliggjort.

Oprettelse, indhold og udløb af industrielle ejendomsrettigheder er omfattet af lovgivningen i den stat, hvor deponering eller registrering blev foretaget, eller hvor ansøgningen om deponering eller registrering blev indgivet.

Se artikel 2613-2632 i den civile lovbog.

3.9 Insolvens

Bestemmelser om gældende lovgivning kan findes i lov nr. 85/2014 om konkurs og forebyggelse af konkurs med henblik på at lette anvendelsen af forordning (EF) nr. 1346/2000.

Sidste opdatering: 12/04/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.